decembrie – februarie

Joc cu degetele de iarnă: Croncănica și prima zăpadă

O cioară tânără vede zăpadă pentru prima dată. Face cu copiii un om de zăpadă și cât pe ce să-i mănânce nasul.

Vârstă
de la circa 3 ani

Durată
circa 20 de minute cu jocul cu degetele și jetoanele; dialogul singur, circa 5 minute

Personaje
1 păpușă de mână; al doilea rol îl jucați dumneavoastră

Materiale
o pânză mare albă, bucăți mari de vată sau fulgi decupați din hârtie, trei cercuri din hârtie albă cu marginea închisă la culoare (mare, mijlociu, mic), o căciulă, un fular, doi nasturi mari, un morcov, o mătură sau o măturică

Dialog cu păpușa

Citiți textul o dată înainte. În timpul jocului aveți voie să citiți de pe foaie.

Roluri

Croncănica
cioara cea tânără (păpușă de mână)

Dumneavoastră
cu propria voce, fără păpușă

Personaj: O păpușă de mână în formă de pasăre, de exemplu o cioară sau un corb. Merge și orice altă pasăre; nu e nevoie ca ciocul să se poată mișca.

Pregătire

Întindeți pânza albă în mijlocul cercului de copii. Vata sau fulgii de hârtie, cele trei cercuri de hârtie, căciula, fularul, nasturii, morcovul și mătura stau la îndemână lângă dumneavoastră. Cioara stă pe mâna dumneavoastră, ascunsă după spate. Jetoanele sunt așezate cu imaginea în jos.

Indicații de rol

- Dați-i ciorii o voce puțin răgușită și curioasă și vorbiți în propoziții scurte.

- Mirarea: înclinați capul păpușii într-o parte și țineți-l nemișcat o clipă.
- Înfoierea: răsfirați degetele în păpușă, ca ea să pară mai mare și mai rotundă, și scuturați-o ușor.
- Pauzele sunt binevenite. Acolo unde scrie „lăsați copiii să răspundă", așteptați în liniște.
- La fiecare cuvânt scris îngroșat, întoarceți jetonul potrivit.

Textul scenetei

Indicațiile de regie sunt scrise cu litere cursive. Cuvintele scrise **îngroșat** le găsiți pe jetoane.

Pânza albă stă întinsă în mijloc. Cioara apare de după spatele dumneavoastră.

Croncănica: *(se uită în jur)* Cra! Ce s-a întâmplat aici? Totul e alb!

Dumneavoastră: Bună, Croncănico! Asta e **zăpada**. N-ai mai văzut niciodată zăpadă?

Croncănica: Nu. Eu am ieșit din ou abia în primăvară. Atunci totul era verde.

Dumneavoastră: Atunci asta e prima ta iarnă. Copii, cum e zăpada când o atingeți?

Lăsați copiii să răspundă: rece, udă, moale…

Lăsați vata sau fulgii de hârtie să cadă de sus, încet.

Croncănica: *(înclină capul)* Cade ceva din cer. Ceva mic, mic de tot, și alb.

Dumneavoastră: Este un **fulg de zăpadă**. Cine prinde unul?

Copiii prind fulgi.

Croncănica: Și ce fac copiii când e zăpadă afară?

Lăsați copiii să răspundă.

Dumneavoastră: De exemplu, se dau cu **sania**! Sau fac un **om de zăpadă**. Ne ajuți, Croncănico?

Așezați pe pânză cele trei cercuri de hârtie, unul deasupra celuilalt: jos pe cel mare, sus pe cel mic.

Croncănica: Dar ăsta n-are nimic pe el! O să înghețe!

Dumneavoastră: Și de ce are nevoie?

*Lăsați copiii să răspundă. Puneți pe rând **căciula** și **fularul**.*

Croncănica: Și pe burtă îi punem un **nasture**. Sau doi!

Un copil pune nasturii pe cercul din mijloc.

Dumneavoastră: Acum îi mai lipsește nasul. Pentru nas luăm un **morcov**.

Țineți morcovul lângă cercul mic. Cioara se apleacă deasupra lui.

Croncănica: *(ciugulește din morcov)* Mmm! Pe ăsta mai bine îl mănânc eu.

Dumneavoastră: Croncănico! Morcovul e nasul lui!

Lăsați copiii să reacționeze. De obicei, aici se râde. Puneți morcovul ca nas pe cercul mic.

Dumneavoastră: Și lângă el punem o **mătură**. Mulți oameni de zăpadă au una.

Croncănica: Brrr. Mi-e frig.

Dumneavoastră: Când le e frig, copiii își pun **mănușile**. Cine și-a adus azi mănuși?

Copiii ridică mâna.

Croncănica: Mie nu-mi trebuie mănuși. Eu mă înfoi și mi se face cald.

Cioara se înfoaie. Copiii își ridică umerii și se fac ghemotoc.

Croncănica: *(se uită în sus)* Dar ce atârnă acolo, de acoperiș? Lung, ascuțit și strălucitor?

Dumneavoastră: Acela e un **țurțur**. E făcut din apă înghețată.

Croncănica: Pe ăsta nu-l pot mânca. Și mi-e foame!

Dumneavoastră: Iarna, păsările găsesc greu de mâncare. De aceea, unii oameni agață o **hrănitoare pentru păsări**, o căsuță cu semințe.

Croncănica: O căsuță plină cu mâncare? Zbor imediat într-acolo! Pa, om de zăpadă! Pa, copii!

Cioara zboară în spatele dumneavoastră. Lăsați păpușa deoparte, pentru că la jocul cu degetele aveți nevoie de ambele mâini. Trecerea la jocul cu degetele „Un fulg alb, un fulgușor”.

Joc cu degetele: „Un fulg alb, un fulgușor”

La a doua repetare, opriți-vă puțin după al patrulea vers: copiii își numără degetele, de la unu la cinci. La final, „omul de zăpadă” rămâne nemișcat o vreme, până când pocniți din degete și îl „treziți”.

1. **Un fulg alb, un fulgușor,**
   Ridicați un deget arătător și legănați-l încoace și încolo.

2. **se tot leagănă ușor.**
   Degetul coboară plutind în zigzag, până în poală.

3. **Încă unul, încă trei,**
   Arătați întâi al doilea deget, apoi încă trei.

4 **cinci fulgi zboară: hei, hei, hei!**
Toate cele cinci degete se mișcă jucăuș de sus în jos.

5 **Facem, facem bulgăr mare:**
Mâinile se rostogolesc una în jurul celeilalte, întâi încet, apoi mai repede.

6 **ochi, nas, gură, nasturi are.**
Atingeți-vă cu degetul ochii, nasul, gura și burta.

7 **Căciula-n cap, fular la gât,**
Mâinile se așază pe cap, apoi în jurul gâtului.

8 **omul de nea stă mut, și-atât!**
Toți stau drepți și nu se mai mișcă deloc.

Vers original al Atelierului de teatru de păpuși, licență CC BY-NC 4.0.

Jetoane

Cele douăsprezece cuvinte din dialog sunt disponibile pe o planșă A4 de tipărit: douăsprezece jetoane cu imagine și cuvânt, de decupat. Dacă doriți, desenați împreună cu copiii și alte jetoane.

zăpada	**fulgul de zăpadă**	**sania**	**omul de zăpadă**
căciula	**fularul**	**nasturele**	**morcovul**
mătura	**mănușile (plural)**	**țurțurul**	**hrănitoarea pentru păsări**

Indicații pentru educatoare

1. Setul se potrivește din decembrie până în februarie, fie că afară e zăpadă, fie că nu. Dacă a nins, copiii pot face apoi omul de zăpadă și în curtea grădiniței.

2. Propunere de desfășurare: mai întâi dialogul, apoi jocul cu degetele de două-trei ori, iar la final un joc cu jetoanele. De exemplu, „Ne îmbrăcăm”: copiii caută jetoanele cu căciula, fularul și mănușile și le așază în ordinea în care și le pun când ies afară.

3. Pentru „zăpadă” se spune și „nea”, iar în unele regiuni „omăt”; pentru „căciulă”, unele familii spun „fes”. Întrebați copiii ce cuvânt cunosc. Toate aceste cuvinte sunt corecte.

4. Țurțurii de pe acoperișuri și de pe jgheaburi se pot rupe. Afară, copiii privesc țurțurii doar de la o distanță sigură.

5. Nasturii și vata sunt piese mici. Folosiți nasturi foarte mari sau nasturi decupați din carton și bucăți mari de vată. Copiilor sub trei ani nu le dați în mână nici nasturi, nici vată; pentru ei folosiți fulgi de hârtie. Morcovul este doar pentru joc și nu se mănâncă. După joc strângeți totul la loc.

6. Toate cele douăsprezece cuvinte apar în dialog. Copiii care cunosc deja cuvintele îi pot explica ciorii ce înseamnă. Cioara are voie să greșească din când în când.

7. Pentru grupele cu mai multe limbi: întrebați copiii sau părinții cum se spune „zăpadă” sau „căciulă” în limba vorbită acasă. Croncănica repetă cuvântul și se lasă corectată.

Personaje potrivite: Păpuși de mână în formă de păsări la Daliono. Multe păpuși pe care le aveți deja sunt la fel de potrivite. (magazin în limba engleză)

✓ Liber pentru grădiniță, școală și familie, inclusiv pentru adaptare. Nu în scopuri comerciale. Licență: CC BY-NC 4.0 · Atelierul de teatru de păpuși · Daliono

zăpada

fulgul de zăpadă

sania

omul de zăpadă

căciula

fularul

nasturele

morcovul

mătura

mănușile (plural)

țurțurul

hrănitoarea pentru păsări

Atelierul de teatru de păpuși · Setul „Iarna” · daliono.de/atelier-teatru-de-papusi/ · Licență CC BY-NC 4.0 (creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.ro), Daliono · nu în scopuri comerciale

ATELIERUL DE TEATRU DE PĂPUȘI

Iarna

Dragă familie,

la grădiniță ne-am jucat cu păpușa de mână **Croncănica (cioara cea tânără)**. Tema noastră a fost: **Iarna**. Am învățat împreună aceste cuvinte:

Cuvintele noastre

zăpada

fulgul de zăpadă

sania

omul de zăpadă

căciula

fularul

nasturele

morcovul

mătura

mănușile (plural)

țurțurul

hrănitoarea pentru păsări

Jocul nostru cu degetele, de făcut împreună

1. Un fulg alb, un fulgușor,
2. se tot leagănă ușor.
3. Încă unul, încă trei,
4. cinci fulgi zboară: hei, hei, hei!
5. Facem, facem bulgăr mare:
6. ochi, nas, gură, nasturi are.
7. Căciula-n cap, fular la gât,
8. omul de nea stă mut, și-atât!

Idei pentru acasă

- Întrebați-vă copilul ce cuvinte își mai amintește și spuneți-i aceleași cuvinte în limba dumneavoastră.
- Vorbiți cu copilul în limba pe care o știți cel mai bine.
- Faceți jocul cu degetele împreună, dacă doriți și în limba dumneavoastră.

Cu drag, echipa grădiniței

Scrisoarea, versurile și cuvintele le găsiți și aici:
www.daliono.de/atelier-teatru-de-papusi/iarna/

Atelierul de teatru de păpuși de la Daliono · daliono.de/atelier-teatru-de-papusi/ · CC BY-NC 4.0